

KURIER

Widyński

TYGODNIK

NR 8

01.09.91 r.

1500 zł.

WOJNA NIEPORZĄDKOM - CZYLI KWIDZYŃSKA STRAŻ MIEJSKA

Od niedawna w naszym mieście pojawiły się panowie w białym - granatowych uniformach, z wielkimi blachami przy piersi, głoszącymi, iż są Strażą Miejską. Wiedzeni ciekawością i zdopingowani przez naszych Czytelników postanowiliśmy dowiedzieć się "co nieco" o nowych stróżach porządku w naszym mieście. Odwiedziliśmy Komendanta Straży Miejskiej pana Sławomira Budosa i jego zastępcę Zbigniewa Talarczyka, którzy opowiedzieli nam o swej działalności.

Straż Miejska w Kwidzynie powołana została przez Radę Miejską. Swą formalną działalność rozpoczęła z dniem 2 sierpnia b.r., finansowana jest przez Burmistrza Miasta. Liczy tylko pięć osób, co spowodowane jest ograniczeniami budżetowymi. Możliwe, że po wykazaniu przez Straż swęj przydatności dla miasta, stan osobowy zostanie zwiększony. Statut Straży Miejskiej nadaje jej członkom prawo użycia środków przymusu - służyć temu

mają znajdujące się na wyposażeniu palki, kajdanki i gaz obezwładniający. W posiadaniu Straży Miejskiej znajdują się również dwa motory marki "MZ".

Działania Straży Miejskiej mają charakter porządkowo - administracyjny i obejmują egzekwowanie niektórych punktów zawartych w Kodeksie Wykroczeń, tzn.:

- wykroczenia przeciwko porządkowi publicznemu,
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia,
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji,
- wykroczenia przeciwko zdrowiu,
- wykroczenia przeciwko urządzeniu użytku publicznego.

Straż ta działa tylko na terenie Kwidzyna. Stara się rozwiązać najbardziej drażliwe problemy naszego miasta, a więc zmusić zakłady pracy i właścicieli posesji do zachowania porządku i czystości na terenach do nich należących.

c.d. na str. 2

"PU CZ" W MOSKWI E

KOMENTARZ REDAKCJI

Wydarzenia, jakie miały miejsce w Związku Radzieckim w przeciągu ostatnich dni, wywołały różnicowane reakcje.

Próba przewrotu mająca na celu zatamowanie pierestrojki przyjęła postać zaniepokojeniem oraz ogólnym potępieniem. Poparcia udzielił jednak także "światowe autorytety" jak S. Hussain czy M. Kadaf.

Na naszym podwórku można było również zaobserwować przypadki różnych zachowań w odniesieniu do zaistniałej sytuacji. Z jednej strony widać było wyraźne zaniepokojenie oraz przygnębienie, szczególnie w przypadku ludzi, którzy mają swoich bliskich na terenie ZSRR.

Niektórzy okazali jednak nieskrępowaną radość w momencie

dokonywania "puczu" oraz wyraźny zawód z powodu jego fiaska. Dalo się nawet słyszeć komentarze w stylu: żeby tak jeszcze u nas.

Człowiek zdający sobie sprawę z tego, iż spekulowanie na wydarzeniach, które mogą się okazać tragiczne w skutkach nie tylko dla Narodów republik radzieckich, ale także dla całej Ludzkości, uzna to za podłość. Były też postawy obojętne wobec przebiegu wydarzeń. Pisząc o tym staramy się uświadomić, że nadal istnieje w naszym społeczeństwie postawy ukształtowane w przemijającej epoce. Postawy, którym trudno zaakceptować demokratyczne przemiany.

Redakcja

BI AŁA SŁUŻBA 91 CZYLI HARCERSKIE SPOTKANIE Z OJCEM ŚWIĘTYM

Ojciec Święty Jan Paweł II po raz czwarty pielgrzymował do ojczyzny. Harcerze i harcerki polskie, w tym również z I KDH Szarza im. dr Władysława Gębika z Kwidzyna po raz czwarty spotkali się z nim w sposób szczególny.

Wicni nakazowi Prawa i Przychylenia Harcerskiego ofiarowaliśmy nasze siły bliżnim. Nieśliśmy pomoc potrzebującym. Myśle, że w jakiś sposób przyczyniliśmy się do sprawnego i spokojnego przebiegu wizyty. Wzorem poprzednich pielgrzymek Ojca Świętego do Ziemi Ojczystej i zachęcani uznaniem naszej służby przez samego Papieża i społeczeństwo polskie

przystąpiliśmy i tym razem do Białej Służby.

Harcerze, w tym i z kwidzyńskiej Szarży, pełnili następujące służby: pomoc niepełnosprawnym, sanitarną, liturgiczną i porządkową. Tegoroczna Biała Służba przyciągnęła do Częstochowy tysiące harcerek, harcerzy i instruktorów z całego kraju. Służbę z nami pełnili również harcerze polscy z Kanady, USA, Argentyny, Anglii, Szkocji, Belgii, Austrii, Niemiec, Szwecji, Węgier, Włoch, Czecho-Słowacji, Francji, Hiszpanii, Szwajcarii, Ukrainy, Łotwy, Litwy, Estonii.

c.d. na str. 2

ANGIELKA W "WIKLINIE"

Wszystko zaczęło się od wiklinowego kosza na zakupy, z którym do domu Mary Butcher przyszła jej znajoma. Mary jest osobą niezwykle ciekawą świata, nie wystarczy jej tylko to, że jest. To pewnie stąd zrodziło się pytanie "ciekawe jak można zrobić taki kosz?"

Miała wtedy 34 lata. W świat koszykarstwa wprowadził ją starszy mężczyzna, który cieszył się, że jest ktoś, komu może przekazać swoją wiedzę. Zmęczonymi pracą i dotkniętymi reumatyzmem rękoma przekazał jej piękno wikliny i wszystkie jej tajemnice. To jemu właśnie dedykowała swą pierwszą książkę o wiklinie.

Dzisiaj Mary Butcher, absolwentka wydziału fizyki Oxford University i przez kilka lat pracownik tej słynnej uczelni, jest nauczycielką koszykarstwa. Od trzech lat jest szefem pracowni artystycznej w London Polytechnic a poza tym nauczycielką fizyki w szkole średniej.

Nauka koszykarstwa w szkole Mrs. Butcher przebiega zupełnie inaczej niż u nas. Trwa cztery lata, a zajęcia odbywają się raz w tygodniu przez sześć godzin. W związku z tym teoria jest przekazywana podczas praktycz-

nej nauki zawodu. Uczyć się może każdy kto tylko ma ochotę tworzyć wiklinowe przedmioty. Jeden ze studentów ma 63 lata inny 23. Częściowo placą za materiał i to co wykonają mogą sprzedać, jeśli tylko znajdą nabywców. Opłacalne jest więc jak najszybciej nauczyć się koszykarstwa aby dobrze prosperować.

c.d. na str. 2

CZY ULICE ZATORZA I DOCZEKAJĄ SIĘ NOWYCH NAWIERZCHNI? ODPOWIEDŹ NA LIST MIESZKAŃCÓW UL. WYBICKIEGO

Nawiązując do listu mieszkańców ul. Wybickiego zamieszczonego w "KK" nr 7 z dnia 25.08.91. i traktując go jako szerszą część całego problemu, pragnę poinformować zainteresowanych oraz pozostałą część społeczeństwa tej dzielnicy, że władze miasta są bardzo mocno zainteresowane problemami poruszonymi w liście. Staramy się robić wszystko co tylko możliwe, aby sprostać potrzebom mieszkańców Zatorza I, szczególnie jego starej części.

Jeżeli chodziłyby jedynie o wykonanie utwardzonych nawierzchni na poszczególnych ulicach, to problem byłby do załatwienia w niedługim czasie.

Niestety, sprawa jest o wiele bardziej skomplikowana, kosztowna, musi być rozłożona w czasie i realizowana w odpowiedniej kolejności techniczno-organizacyjnej. Nie jest to tylko problem ul. Wybickiego, a całego rejonu miasta. Zatorze I wymaga w pierwszej kolejności

wykonania uzbrojenia technicznego ulic, w tym między innymi ul. Słowackiego, Zeromskiego, Zuchów, Junaków, Szerokiej, Krasińskiego, Wybickiego, Pięknej, Matejki i wielu innych.

Uzbrojenie techniczne polega na wykonaniu sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, gazowej, energetycznej, lub modernizacji już istniejących. Położenie twardej nawierzchni przed wykonaniem tych prac jest bezcelowe. Ul. Wybickiego wymaga przebudowy sieci gazowej, telefonicznej, uzupełnienia sieci kanalizacyjnej, wykonania nowej sieci burzowej. Część z tych sieci powiązana jest technicznie z sieciami ul. Słowackiego.

Biorąc pod uwagę możliwości budżetowe miasta, planujemy rozwiązać omawiany problem w następujący sposób: Wykonać uzbrojenie i nawierzchnię ul. Słowackiego jako ulicy bazowej szczególnie dla sieci kanalizacyjnych i burzowych.

c.d. na str. 2

NIE WSZYSTKO DOBRE CO SIĘ ŚWIECI

Nasze sklepy spożywcze cieszą się wielką popularnością w efektywnych, kolorowych opakowaniach. Najczęściej pochodzą one z importu i to dodatkowo zwiększa zainteresowanie nimi. Nie zawsze jednak to, co importowane jest najlepsze.

Do produkcji zagranicznych artykułów spożywczych używane są często barwniki i środki konserwujące, których zabraniają polskie przepisy sanitarne. Jakość środków spożywczych wprowadzanych do obrotu handlowego podlega kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dla polskich artykułów atesty sanitarne uzyskują ich producenci,

natomiast dla towarów importowanych, atest Państwowej Inspekcji Sanitarnej zobowiązany jest uzyskać importer. Towarów nie posiadających takiego atestu nie wolno wprowadzać do obrotu, o czym powinni wiedzieć zarówno handlowcy, jak i konsumenci.

Wielu importerów nie dopełniło obowiązku uzyskania atestu na towary spożywcze, które zbadane następnie przez organa inspekcji sanitarnej nie spełniają wymogów polskich przepisów. Należą do nich m.in.:

- hamburgery wołowe "Orinex Hamburgers" firmy z Holandii
- chałwa waniliowa importowana z Turcji,
- konserwy rybne "Pellet Shrimps" i "Salmon Paté",
- wyroby cukiernicze firmy Sweetlines i "Exsotic Mellows" oraz "Dulcia's kokos",
- gumy do żucia "Hollywood Citron", "Hollywood Fraise", "Hollywood Framboise", "Kool Mint", a także gumy zawierające butylohydroksytoulon, takie jak "Turbo", "Bundesliga", "Alf", "Supercar", "Pilot" i "Pilly".

Kwidzyński Terenowy Inspektorat Sanitarny zapowiada kontrolę placówek handlowych pod kątem przestrzegania przez nie obowiązku posiadania atestów na importowane artykuły spożywcze.

KARO Kwidzyn, ul. Chopina tel. 38-63
TO
- BOGATY ASORTYMENT TOWARÓW SPOŻYWCZYCH ORAZ NAPOJÓW NISKO I WYSOKO ALKOHOLOWYCH
TO
SZYBKOŚĆ - CZYSTOŚĆ - MIŁA OBSŁUGA

Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe
Grimex
Tel. 20-26, 42-46 do 48 tix. 057640 grup. 82-500 Kwidzyn
Wykonuje Usługi Budowlane w Zakresie Budowy
- domów - bloków mieszkalnych - dróg - hali - mostów
- Usługi oczyszczania miasta.
Prowadzimy sprzedaż detaliczną i hurtową towarów krajowych i zagranicznych w asortymencie: AGD, kosmetyki, chemia gospodarcza, biużuteria sztuczna, sprzęt zmechanizowany, art. spożywcze.

DOM TOWAROWY KWIDZYN
ul. Braterstwa Narodów 44, tel. 24-55
czynny 10.00 - 18.00
w każdą sobotę 10.00 - 14.00
Bst
OFERUJEMY SZEROKĄ GAMĘ WYKŁADZIN KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH
Na życzenie klienta zakupiony sprzęt dostarczamy do domu.

OKIEM PRZECHODNIA

- otwiera swoje podwoje II Liceum Ogólnokształcące w Kwidzynie - bravo, lecz pomieszczeń w obecnym obiekcie wystarczą na rok - miejmy nadzieję, że liceum w przyszłym roku szkolnym nie pozostanie bezdomne.

- rośnie popularność koszykówki dzięki NBA, kosze dla śmieci są dobrym celem dla młodych sportowców, lepszym byłyby prawdziwe tablice z obręczą - co na to posiadacze gotówki?

- szybkimi krokami zbliża się rok szkolny - czy znikną kłopoty finansowe szkół? - 2 razy 2 jest 4, przypominam z uwagi na

zblizający się rok szkolny.

- żyć albo być? ; Kochaj albo rzuć? ; być albo nie być? ; czy warto? ; po co te nerwy? oraz płakać czy się śmiać? ; być dobrym i bogatym czy bogatym i złym? - oto kilka pytań po wakacjach.

- w mieście wycięto kilka drzew, gdy zechcesz wyciąć następne - zastanów się, czy nie wycinasz własnych płuc?

- gdy patrzysz w lustro, to uśmiechnij się za każdym razem od tego faceta (facetki) z drugiej strony.

Porachował, zauważył i też się zastanawia Wasz Przechodzień

WOJNA Z NIEPORZĄDKIEM - CZYLI KWIDZYŃSKA SŁUŻBA MIEJSKA

Dużo pracy jest z krąbnymi kierownikami, których pracownicy Straży Miejskiej usiłują przekonać, iż trawniki i chodniki nie są najlepszymi miejscami do parkowania. Zdaniem komendanta najczęściej kłopotów sprawdają kierownicy samochodów ciężarowych, którzy pewni swej "wielkości" lekceważą przepisy. Łatwo zauważyć, że w naszym mieście brakuje parkingów.

Straż Miejska nakłania administrację osiedli do rozbudowania lub budowy nowych. To z ich inicjatyw Komisja Porządkowa w Kwidzynie zdecydowała o wykonaniu parkingów na os. Hallera.

Straż Miejska pilnuje także porządku na targowiskach i wokół nich. Udało jej się przepędzić handlarzy z chodników i trawników na ul. Słowiańskiej.

Byli harcerze ze wszystkich polskich organizacji ZHP rz. 1918, ZHR, POH, SHK Zawisza, Bi-Pi Scout i ZHP.

Była to wreszcie normalna służba, jakże inna od tej w 1983 czy 1987 roku, bez ukrywania, bez konspiracji tak jak w latach poprzednich, że harcerstwo jest wierne Bogu i Ojczyźnie, bo ono zawsze takie było, czasami nawet wbrew własnej organizacji.

I KDH Szarża zawsze brała udział w Białej Służbie - była w 1983 r. w Czestochowie, gdzie cudem uniknęła pacyfikacji przez ZOMO, byliśmy w 1987 r. w Gdyni i Gdańsku - tutaj ZOMO dopadło nas na ulicach Wrzeszcza. Wspominając tam, że Służby przypominały sobie nielegalne zwolnienia ze szkoły, instruktorzy swoje zwolnienia lekarskie, nagany i szkany ze strony Komendy Hulca ZHP. Pomagał nam wtedy ksiądz kanonik Wojciech Kruk z Parafii Miłosierdzia Bożego.

CZY ULICE ZATORZA I DOCZEKAJĄ SIĘ NOWYCH NAWIERZCHNI?

Pierwszą część robót planuje się zakończyć do końca 1991 r. (odcinek od ul. Wschodniej do ul. Żeromskiego), drugą część, od ul. Żeromskiego do ul. Grunwaldzkiej zakończyć w 1992r.

Z początkiem 1992r. rozpoczęta zostanie praca w ul. Żeromskiego na odcinku od ul. Mickiewicza do ul. Kasprowicza. Wykonanie powyższego zakresu pozwoli następnie przystąpić do robót w ul. Wybickiego i Krasińskiego. Kolejność taka jest podyktowana po pierwsze technologią prowadzenia robót na

tym terenie, po drugie możliwościami finansowymi budżetu miasta.

W tym miejscu dodać muszę, że poza terenem Zatorza I realizowane są prace w bardzo dużym i kosztownym zakresie na os. Bajkowskim, ul. Junaków, Harcerskiej czy Radosnej. Nie wspomnę o wyjątkowej cierpliwości wszystkich tych, którym obiecano wyremontowanie mieszkań, doprowadzenie gazu itd. Nie składam nowych obietnic, zdając sobie sprawę, że najgorsze jest to, kiedy z tych obietnic się nie wywiązuje. Za-

pewniam równocześnie, że konsekwentnie, po kolei, w miarę posiadanych środków budżetowych, dążyć będziemy do jak najszybszego uporządkowania rejonu Zatorza I. Oczywiście wszystkiego na raz nie da się załatwić.

Przepraszam wszystkich mieszkańców za niedogodności, dziękuję za wyrozumiałość i cierpliwość. Łączę pozdrowienia dla redakcji "KK".

Zastępca Burmistrza W. Gnitecki

BIAŁA SŁUŻBA'91 CZYLI HARCERSKIE SPOTKANIE Z OJCEM ŚWIĘTYM

Tegoroczne Białe Służby (w czerwcu byliśmy w Olszynie) były legalne, mimo to, zwłaczka częstochowska, były o wiele cięższe od pozostałych. Wynikato to z wielu powodów m.in. ponad milionowy wielojezyczny tłum pielgrzymów był mało zdyscyplinowany (szczególnie Włosi i Hiszpanie), służby kościelne były znikom, Policja bierna (w poprzednich pielgrzymkach bila "idzie nowe"). Widzieliśmy policjantów na klęczkach, pewnie żalowali za dawne grzechy - większość miała powyrychane na kolanach galowce uniformy.

Upalna pogoda spowodowała, że było bardzo dużo zastabnięć, omiedzi. Tłok doprowadził do kilkunastu przypadków złamań i wstrząsów mózgu. Młabi polski służb sanitarnych, bardzo sprawnie działali medycy z Krzyża Maltańskiego. Bardzo trudny mieli pielgrzymi dostęp do toalet i wody. Dziwiła nas też postawa wielu druchów z

ZHP - kiedy dowiadawali się, że będą odbywać swoją służbę na obrzeżach, skąd nie będzie widać Papieża - odmawiali. Przyjechali na służbę czy oglądać Papieża - zastanawiano się. Dziwna, delikatnie mówiąc harcerska postawa.

Zmęczony głodni, niewyspani - mimo wszystko zgodnie z naszym zawołaniem CZUWALISMY. Zastaliśmy też zauważeni przez Papieża, który na zakończenie nabożeństwa powiedział:

"Widzę tu wiele harcerek i harcerzy, którzy zgodnie ze swą ideologią pełnią bezinteresowną służbę bliźnim. Dziękuję wam za to, będą się modlił w waszej intencji do Matki Jasnogrodzkiej... Odpowiedzcie mi, grońskie CZUWAMY!, w tym i z kilkunastu kwidzyńskich garded.

phm. Andrzej Józefowicz Chmielewski 110

ANGIELKA W WIKLINIE

W przyszłym roku Mary Butcher organizuje na swojej uczelni wystawę przedmiotów wikliniarskich. Stąd jej wyzwała w Polsce, gdzie przemysł wikliniarski jest znacznie lepiej rozwinięty niż w Anglii. Przyjechała po nowe pomysły, wiadomości oraz po to aby zakupić egzemplarze wyrobów na wystawę. Swoją podróż rozpoczęła w Warszawie, następnie był Rudnik, Aleksandrów, Zator, Kraków, Toruń i Kwidzyn. Prawie wszędzie spotykała absolwentów naszego TPWT.

W Kwidzynie spędziła pięć sierpniowych dni, w ciągu których zapoznała się z jego historią oraz, jak mówi, zdobyła wiele cennych, fachowych informacji dotyczących wikliny. Dy-

rektor TPWT mgr Jerzy Piórczyński oraz jego zastępca mgr Ryszard Bednarczyk nie skąpili wiadomości na temat historii i obecnej prosperity naszej szkoły. Była zachwyczona, że przy tak skromnych funduszach otwieramy dodatkowe klasy, myślimy o technikum po szkole zawodowej. Była pełna uznania dla nowych pomysłów, kompetencji i zaradności dyrekcji naszej szkoły.

Będąc na warsztatach szkolnych oraz w zakładzie pana Z. Stanku mogła obserwować jak powstają polskie koszyki. Było to interesujące doświadczenie, gdyż technika wyplatania koszy jest trochę inna niż w Anglii. Poza tym podpatrzyła konstrukcje stołów, przy których pracują koszykarki, gdyż w jej szkole studenci trzymają kosze na kolanach. Interesowały ją także narzędzia do obróbki wikliny oraz sposoby podkreślenia jej wartości, a więc moczenie w kwasie szczawiowym

czy też mrówkowym. Wszystko co tutaj zobaczyła i usłyszała chce przekazać swoim uczniom aby piękno wikliny kwitło też w jej kraju. Ślad całej minotwisty gdzieś jakie wykonała, za mówienia na niektóre wyroby. A wybierać albo w czym. Były wykorzystane albumy ze wzorami wszystkich wyrobów od początku istnienia szkoły. Za chwyciła ją swym bogactwem nasza wzorcownia, gdzie znajdują się dyplomowe prace naszych uczniów oraz najciekawsze wyroby.

To bardzo cieszę, gdy ktoś z daleka, niczym nie zobligowany, znaćca, obiektywnie oceni pracę i organizację szkoły jako bardzo dobrą. Tak było właśnie w przypadku Mrs. Butcher.

Mam nadzieję, że nasze wyroby zaprezentowane na wystawie w Londynie dumnie będą reklamowały polski przemysł wikliniarski, w którym znaczące miejsce zajmuje Kwidzyn.

KRONIKA

POLICYJNA

ZASTANÓW SIĘ CO ROBISZ

Dnia 19.08. w Suszu jadący rowerem nietelni Piotr P. bezymyślnie zjechał z chodnika na jezdnię i uderzył w tylnie koło przejeżdżającego samochodem ciężarowego m-ki Liaz. W wyniku zderzenia chłopiec doznał ciężkich obrażeń ciała. Przewiezony w szpitalu.

Dnia 19.08. w Botoloczach gmina Susz doszło do fatalnego w skutkach wypadku. Nietelni go Wojciech R. wbiegającego gwałtownie na jezdnię potrafił samochód ciężarowy m-ki Jelcz. Poszkodowany doznał rozległych obrażeń wewnętrznych oraz złamania nogi.

ZŁOSLIWOŚĆ RZECZY MARTWYCH

W nocy z 19 na 20.08. z ul. Braterstwa Narodów nieznanymi sprawcy zabrali w celu przejazdki samochód osobowy m-ki Fiat 125p. Dziękuję awarii pojazdu własność Ryszarda R. oddalono 20.08. w miejscowości Mareza.

Kierujący samochodem m-ki Żuk w czasie omijania stojącego na poboczu ciągnika potrącił 11-letniego Andrzeja P., który nagle wjechał rowerem na jezdnię. Wypadek zdarzył się 20.08. w miejscowości Podzamcze.

PRZEZ DRZWI

Poprzez wyważenie drzwi wejściowych 20.08. włamano się do mieszkania przy ul. Staszewskiej. Złodziej wywieź: telewizor, odzież, bieliznę, pieniądze (złotówki i walutę obcą), produkty żywnościowe. Straty sięgają 30 mln zł.

ZIELONE W MODZIE

W parku przy ul. Broniewskiego zaparkowano samochód m-ki Audi 100 nr rej. SCB 6404 - zielony metalik, którym zainteresowali się złodziej w nocy z 21 na 22.08. Trwa poszukiwanie sprawców kradzieży i samodzielnego.

GARDEROBIANI

W nocy z 22 na 23/08 nieznanymi sprawcami włamano się do sklepowiska, Złodziejom udało się wyciągnąć buty i odzież wartości 2,5 mln zł

CZERWONY KUR NIE ŚPI c.d. wywiadu z numeru 7 "KK"

M.P. Pożary zdarzają się oczywiście nie tylko na wsiach. Jak wyglądałaby proporcja pomiędzy wsią a miastem pod tym względem?

L.S. W tym roku do tej pory zanotowaliśmy 17 pożarów w mieście, a na wsi 15. W zeszłym roku było podobnie. Są to dane oczywiście statystyczne.

M.P. Jakie są główne przyczyny pożarów w miastach?

L.S. Najczęściej są to niesprawne instalacje elektryczne, zapalenie się sadzy w kominie lub nieważne obchodzenie się z ogniem, szczególnie chodzi tu o dzieci. Zdarzają się także często pożary samochodów, których przyczyną jest głównie niesprawna instalacja zapłonowa oraz nieszczelne przewody paliwowe. Ogółem w tym roku zanotowaliśmy aż 12 takich przypadków.

M.P. Czy zdarzają się podpalenia?

L.S. Tak, owszem. Stanowią one ok. 1/6 wszystkich zanotowanych pożarów. W tym roku mieliśmy ich już 5.

M.P. Co z podpalaczami?

L.S. Najczęściej sprawcami okazują się pozostawione bez opieki dzieci bawiące się ogniem. W takich wypadkach winowajca ustalany jest praktycznie na miejscu. Gdy mamy do czynienia z umyślnym podłożeniem ognia, sprawą zajmuje się Policja.

L.S. Oczywiście. Często udzielamy pomocy w zakresie tw. ratownictwa technicznego, np. pomagamy w dostaniu się do mieszkań w których zatrzasnęły się drzwi, pomagamy przy pracach na wysokościach, wyposażamy wózy z zalanymi piwnic itp.

Istnieje u nas także sekcja ratownictwa chemicznego, ale ma ona dość ograniczone możliwości ze względu na braki w sprzęcie specjalistycznym. W przyszłości planujemy utworzenie sekcji ratownictwa ekologicznego.

M.P. Czy chciałby Pan coś dodać?

L.S. Mimo, że lato się kończy pozostał nam jeszcze wrzesień,

korzystając z okazji chciałbym prosić wszystkich, szczególnie turystów aby przestrzegali podstawowych przepisów p.poz. Proszę o rozwagę i przestrzegam przed bezmyślnością.

M.P. Dziękuję za rozmowę

KURIER KWIDZYŃSKI

Wydawca: WYDAWNICTWO POMORSKIE. Prezes WP Czesław Czyczewski. Redaktor Naczelny WP Wojciech Klef. PO Red. Nacz. Andrzej Baczewski. Redaguje zespół. Adres redakcji: Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, tel. 30-59.

Redakcja zastrzegła sobie prawo skracania i opracowywania materiałów nadanych i niezamierzonych. Za treści ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia i reklamy przyjmuje Biuro Reklamy - Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, czynne od poniedziałku do piątku w godz. 09.00 - 17.00. Nr indeksu-350168 PL ISSN-0998-945 X

ANDRZEJ BUŁAWA

Tel. 250-79
ul Skalskiego 1
(przy ul. Kociewskiej)
STAROGARD GD.

Oferuje do sprzedaży

sypialnie Iwona (białe)
zestawy Marcin (czarne i białe)
meblówianki różne
ławy szwedzkie i stoliki
od sprzętu RTV w różnych kolorach

Wykonuje kompleksowe wyposażenie wnętrz z projektowaniem.
Świadczy usługi transportowe o tonażu od 1 do 18 ton.
Prowadzimy sprzedaż materiałów do wyrobu mebli (plyty, lakiery).

Zakład czynny w godz. 8.00 - 16.00

BŁOGOSŁAWIONA DOROTA
CZ.4.

Z powodu zamieszek politycznych i religijnych sprawa kanonizacji Doroty nie posunęła się dalej. Nowa próba wznowienia procesu, podjęta w 1480 roku, też nie przyniosła rezultatu. Starania o kanonizację zostały przerwane, gdyż nastąpiła sekularyzacja Zakonu i przejście na protestantyzm w 1526 roku biskupa pomezjańskiego. W 1544 roku zbeszczeszcono grób Doroty, usunęto zwłoki w niewiadome miejsce i zakazano odbywania pielgrzymek. Staraniem polskich królów Władysława IV i Zygmunta III Wazów prowadzono poszukiwania relikwii błogosławionej Doroty. Kult Doroty utrzymał się po reformacji głównie w Prusach Królewskich.

Gdy z początkiem XX w. kult Doroty zaczął wzrastać, władze

kościelne i czlowe osobistości świeckie ponownie zwróciły się do papieża, aby wrzesnie przystąpiono do kanonizacji Doroty. W końcu 9 stycznia 1976 Dorotę z Majówoń beatyfikowano i uznano za wspólną patronkę Polaków i Niemców. Tym samym zatwierdzono kult Doroty istniejący od niepamiętnych czasów na Pomorzu i Warmii.

Na temat Doroty przez wieki mnoży się druki. Powstała obszerna bibliografia. Zyciorys błogosławionej Doroty znalazł się w większości zbiorów świętych polskich. Dla Adama Mickiewicza - autora powieści poetyckiej "Konrad Wallenrod" - pustelnia Dorota była pierwowzorem przy kreśleniu literackiego wizerunku Aldony.

Alfons Lemański

ZWYKŁA POLSKA RODZINA

Mieszkanie, jakich setki. W starym, kwidzyńskim budynku, trzy pokoje, dość duża kuchnia, łazienka, w której ledwie mieści się wanna i oczywiście toaleta. Standart jak w całej Polsce. Trochę ciasno. Ale problem jest inny. Mieszkanie zajmują w zasadzie trzy rodziny. Dziadkowie w pokoju przednim, w pozostałych dwóch pokojach - wnuczki. Obie młzarki, jedna posiada dwoje dzieci, druga jedno. Więc rodzina. Wszystko w porządku.

A jednak to nie jest takie proste. Nie na darmo dzieci po ślubie starają się jak najszybciej o własne lokum. Często skromniejsze, nawet u obcych, byle

nie z rodziną. Może to i szokujące, ale taka już jest natura ludzka, że z obcymi można się jakoś dogadać, no i dynia jakiś nie pozwala na nadmiar pytałości. Zbyt dobrze znamy z życia, z literatury i z filmu takie rodzinne "piekielka", a w "Telewizji Nocą" to już "złoty temat".

Powrómy jednak do naszej rodziny w trzypokojowym mieszkaniu. Wnuczki mieszkają w sąsiednich pokojach, ale ich sytuacja materialna nie jest jednakowa. Jedna posiada dość majątkowych rodziców, choć sama jest może mniej zaradna niż druga wnuczka, wychowująca dwójkę dzieci w zasadzie samo-

tnie. Mają jest bowiem typowym przedstawicielem tzw. klasy robotniczej. Tego wytworu komunistycznej epoki nie należy mylić z ludźmi pracy, z robotnikami. "Klasa robotnicza", to w większości ludzie na skraju alkoholizmu, wiecznie podchmieleni, pracujący tak, aby najmniej się narobić, a najwięcej zarobić. Nic dziwnego, że ci najczęściej obecnie tracą pracę, zwalniani w pierwszej kolejności.

A zatem druga wnuczka ma męża tylko "na papierze". Owszem, bywa w domu, nawet przynosi swój zasiłek, ale to śmieszne sumy na utrzymanie czworga osób.

Trudno byłoby oczekiwać idyllicznych warunków. Dochodzi do normalnych, codziennych spięć, które z czasem przegradzają się w prawdziwe awantury. Okazuje się bowiem, że lepiej sytuowanej wnuczce udało się wykupić całe mieszkanie na własność, a w tej sytuacji oczywiście jest, że właściciel pragnie zapewnić sobie maksymalny komfort. Druga wnuczka czuje się zagrożona. Wpada w panikę, którą podsycają jeszcze drobne nieporozumienia, o pralkę, lodówkę, meble, remont... Młoda kobieta jest w potrzasku, bo nie widzi możliwości zdobycia własnego mieszkania. Podanie o lokal zastępczy zostało co prawda przyjęte do rozpatrzenia, ale niczego nie obiecywano, w każdym razie - nie od razu. A w naszym trzypokojowym mieszkaniu dymi wulkan. Wreszcie wybucha. Tym razem awantura przegradza się w rękoczyn, interweniuje policja. Jedną z wnuczek opuszcza mieszkanie, druga pozostaje na miejscu, niepełna swego losu. Babcia cierpi chyba jednak podwójnie, patrząc jak dzieli się i rozpada jej rodzina.

Co wynika z tej historii, jakich setki rozgrywa się w kraju? Skoro jest to zjawisko tak powszechne, czy warto o nim pisać? Na pewno! Wiele osób może wytygnąć pochopne wnioski i ocenić od ręki wszystkie postacie tego dramatu. Spojrzenie, jak na czarno-białym ekranie telewizora i wszystko jasne. Ten - to czarny charakter, ten drugi to bohater pozytywny.

lującego wojnę domową i tępiącego bezwzględnie swych przeciwników politycznych. Jednocześnie jego żądzi dla odzyskania niepodległości i odbudowy młodej II Rzeczypospolitej usiłowało podzielić między niezliczonych działaczy, wśród których nie zabrakło oczywiście komunistów. Do dziś można o Pilsudskim, jako o postaci kontrowersyjnej. Oczywiście! Jeżeli wybierać między Marszałkiem a Dzierżyńskim, czy choćby Świerczewskim, to szkoda podejmować dyskusję.

W 1945 roku - znowu wojna Polska. Dziwna to jednak wolność, skoro imię patrona janowskiej szkoły nie ma prawa pojawić się na tablicy przed wejściem. Zjawia się tam natomiast znak Rodła, które jakiś zapalony wielbiciel zawiesił wbrew logice i historii. Obrzucił tym wręcz mieszkańców umieszczając symbol polonii niemieckiej w miejscowości, która do Polski należała z woli tychże mieszkańców. W ścianę szkoły wmurowano też tablicę, upamiętniającą śmierć "bojowników o polskość Powiśla". Tu nikt nie miałby zastrzeżeń, gdyby nie drobna "kosmetyka". Otóż "zapomniano" umieszczyć na liście męczenników dwóch najważniejszych postaci - ks. Niklasa i rodziny Taliaków - najbardziej chyba zasłużonych, choć niewygodnych politycznie. Padła w końcu propozycja by nadać szkole imię "Bojowników o polskość Powiśla". Nazwa

I zatłwinie! Ktoż jednak sięgnie głębiej, pomyśli i dostrzeże motywację obu stron? Dlaczego tak postępują, w czym tkwi sedno sprawy?

Myślę, że nie dość jasno spostrzegamy dziś smutną spuściznę, odziedziczoną po PRL. Problemy mieszkaniowe zrodziły się już ze zrozumiałych względów w 1945 roku. W zburzonym kraju mieszkało się jak szczeniata w koszyku. Ale ten stan rzeczy prawie nie uległ zmianie. Dalej mieszka się byle jak i byle gdzie, aby za kolnierzy nie kapato. A kiedy miało już być normalnie, za Gomółki jakiś "geniusz" wpadł na godny siebie pomysł. "Socialistyczna" rodzina nie może mieszkać jak burżuazja. Po co zajmować wielką powierzchnię dla paru osób rodziny, gdy inne mieszkają w slumsach. No i zaufanowemu słumsy wszystkim Polakom. Mieszkanie miało być tylko miejscem do spania, więc po co duża powierzchnia? Wystarczy małe klitczki, a ubikacja i łazienka może być wspólna, w końcu korytarka.

Obiady miała ta "socialistyczna" rodzina jadać w tanich barach, a rozrywki zapewniać sobie w domach kultury i podobnych instytucjach. Komunistyczny obłęd przerabiania ludzi na wytresowane stado była roboczeza dał niestety pewne efekty. Budownictwo mieszkaniowe z wielkim trudem zdźwiga się z ruiny. Ale jeszcze długo własne mieszkanie będzie luksusem przeznaczonym dla ludzi majątkowych. Piękne domki jednorodzinne, lekkie, proste i praktyczne są zbyt drogie, mieszkanie tylko nieco tańsze, a rodziny żyjące z pensji miesięcznej mogą je jedynie obejrzeć na folderach coraz liczniejszych spółek budowlanych.

Pozostaje chyba szukać ratunku w instytucjach państwowych. I tu znów okazuje się, że władze są bezradne, urzędy zbyt mocno przypominają jeszcze te PRL-owskie, a ty człowieku...

Pewien facet czekał na mieszkanie. W międzyczasie zbudował sobie budynek pod schodami. Przechodząca sąsiadka usłyszała szurkę broni. Zajrzała przez dziurkę do budy, a tam facet ubraja się w cierpliwość.

może nie byłaby zła, ale przecież sami bojownicy budowali tę szkołę i oni nadali jej imię. Czy po to, by teraz "wygrzyźć Dziadka"?

Teraz, kiedy Pilsudski nie jest już tabu, kiedy hurtem zmienia się patronów, wiele osób protestuje, że to koszty, kto za to zapłaci, itd. W Janowie nie ma tego problemu. Bezimienniejsze szkoły wystarczyło wywrócić dawne imię i nikt by zapewne nie pomstował. Przecież tu nie chodziło o "dokopanie komunie", ale o zwykłą prawdę historyczną. Tymczasem drobny spór, zrodzony już parę lat temu, rozrósł się do rangi bitwy na słowa. Jeden z dawnych mieszkańców Janowa - pan Zygfryd Wendt "wytoczył ciężkie działa" przeciwko upartym obrocom minionego porządku i zaangażował w sprawę poważne instytucje, począwszy od proboszcza janowskiej parafii, aż do senatora. Ks. Lachowicz, jako następca ks. Niklasa wypowiedział się w obronie "woli ojców" mieszkańców Janowa, przypominając, że to oni nadali szkole takie właśnie imię, broniąc polskość poprzez symbol dążeń niepodległościowych, co poparli swoją postawą i męczeńską śmiercią.

Ks. dr Jan Wiśniewski - znawca historii Prus Wschodnich przytoczył fakty, które nie podlegają dyskusji i nie wymagają obszernych komentarzy.

c.d. na str. 7

KWIDZYŃSKIE PODANIA

STRUMIEN CZAROWNIC

W Brachlewie koło Kwidzyna strumień przepływał przez las w stronę Podzamcza do źródła. Wódki wódki miano "strumienia czarownic", gdyż w początkach XIII wieku właściciel Białego Dworu, Jan Kazimierz Kretkowski prawił tu czarownice (próba wody). Podobne sądy czarownic odprawiano w Kwidzynie również w rzece Liwie.

ca co pewien czas wychodzi na zewnątrz, by się zorientować, czy już nadszedł czas by wywołać kraj. Wątek o śpiących rycerzach, żołnierzach, wojsku, to wątek międzynarodowy. Od najdawniejszych czasów pojawia się wszędzie tam, gdzie lud i w niewoli i oczekuje wybawcy. W Polsce spotykamy go też na Śląsku i na Podkarpaciu.

ŚPIĄCE WOJSKO

W Bystrzycy czyli w Białym Dworze koło Podzamcza (miejscowości odległej ok. 9 km na północ od Kwidzyna) znajduje się polski dwór obronny z połowy XVI wieku. Pod całą budowlą znajdują się głębokie piwnice i podobno zamurowany ganek biegnący do Kwidzyna. Podanie - z okresu zaboru pruskiego - głosi, że w tych podziemiach ukryte są skarby i śpi wojsko polskie. Ich dowód-

OSOBLIWA WIEŻA W GARDEI

Podanie głosi, że pewnego razu w Gardce poczęły dzwony same dzwonić o północy. Nikt ich nie poruszał. Wszystkich więc mieszkańców strach ogarnęło. Wreszcie miejscowy proboszcz nabrał odwagi i uzbrojony w miecz i Biblię wkroczył do wieży. Podobno dzwony momentalnie zamilkły.

Alfons Lemański

"DZIADEK" W JANOWIE

Dzisiaj, kiedy wolno już mówić o przeszłości wszystko, historia zaczyna nas powoli nudzić. Nie zresztą dziwnego, bo władza komunistyczna starała się za wszelką cenę przeforsować swoich bohaterów, którzy z reguły byli "szarakami" dziejów, a tępiła i zohydzała tych naprawdę wielkich, tyle, że politycznie odmiennych. Dążność do gloryfikacji "człowieka pracy" zaowocowała bogato reprezentowanym nazewnictwem ulic, instytucji państwowych, osiedli i miejsc wypoczynku imionami bohaterów, którzy znani byli jedynie z mocno ocenianych biografii, ogłaszanych publicznie i włączanych dzieciom w szko-

lach. Zanim wyjaśnię cel tych rozważań, proponuję rzut oka na dwie mapy.

Oto mapa Polski. Województwo elbąskie na wschód od Wisły, nie nadzwyczajnego. Objeżdżymy jednak ten teren na mapie z lat dwudziestych naszego wieku. Prusy Wschodnie, tuż po plebiscycie, obede nazwy, obce państwo. Jest jednakże jedno dziwne miejsce, jakby język wcinający się na prawy brzeg Wisły, na którym widnieje nazwa wsi - Janowo. Wieś, jak wiele innych w Polsce, jakich wcale nie ma na tym terenie. A jednak czymś się różniła, skoro plebiscyt wypadł w niej na korzyść Polski. Musiały istnieć tam silne związki mieszkańców Janowa z Polską, że wielokrotnie podległość zarządowi niemieckiemu nie potrafiła osłabić świadomości przynależności narodowej. A przecież nie minęło 20 lat, kiedy patriotyzm janowianów został poddany najszybszej próbie. Znowu wygrała Polska. Dużą część ludności wymordowano, głównie w Lasach Szpegawskich, a wieś stała się częścią Reichu.

Jeszcze w 1935 roku powstała w Janowie szkoła. Zdobyła ją polskie godło - orzeł z koroną, który usadowił się tu jakby na wyspie, z trzech stron otoczonej czarnymi orłami pruskimi. Dumni mieszkańcy nadal też swemu dziełu imię. Imię największego Polaka, jakiego w owym czasie znali. Marszałek Józef Piłsudski - patron Szkoły Podstawowej w Janowie nigdy w tej miejscowości nie był. Janowiaczy wybrali "Dziadka" dlatego, że Polska zawdzięczała mu więcej niż komukolwiek innemu. A oni właśnie w ten sposób swoją polskość pokazali.

Józef Piłsudski jest właśnie jedną z tych postaci naszej historii, którą "komuna" chciała za wszelką cenę oplotć. Wymazać się nie dało, ale uczyniono z Marszałka zbrodniarza, wywo-

HEAVY METAL

"Co widzisz oglądając wiadomości w telewizji?"

Wojnę w imieniu Boga lub niewinne zabawy umierające ziemię. Polityków obiegujących Ci Świat i zwodnicze zawodzenie kaznodziei. Wszyscy oni pragną jedynie Twoich pieniędzy niczym ulicznicy w bramie. Co jest złem? Czy społeczeństwa odmienili ich znaczenia? ..."

(fragm. tekstu "Future Tense" Sanctuary)

HEAVY METAL jest pojęciem, które w świecie dzisiejszej szeroko rozumianej kultury odnosi się w zasadzie do dwóch zjawisk: głośniego w latach osiemdziesiątych filmu animowanego utrzymanego w konwencji S-F opatrzonego takim właśnie tytułem oraz chyba najbardziej kontrowersyjnego gatunku muzycznego, który dziełki słuchaczy na dwa ekstremalne skrajnie nastawione do siebie obozy odbiorców. Zawatrzdzałych przeciwników bądź też fanatycznych zwolenników, traktujących przedmiot swego kultu - muzykę - niemalże jak religię. Dla tych pierwszych, których to "coś" w najlepszym wypadku przyprawia o notoryczną palpatację serca, jest to tylko bezładna, dysharmoniczna kafejka dźwięków stymulowanych przez długowłosych degeneneratów, którzy nie mają niczego innego do roboty, jak tylko z uporem maniaka zniecać się nad swoimi instrumentami. Zaś ci wszyscy, którzy słuchają

tego "czegoś" są dla nich tylko godną pożałowania sferą niebezpiecznych dzieciaków, które w najlepszym wypadku powinny być odizolowane od reszty zdrowego społeczeństwa lub przynajmniej winne być poddane okresowym badaniom psychiatrycznym.

Dla drugich zaś, to wspaniały świat doraźni estetyczno - duchowych. Niekończąca się podróż do najbardziej ciemnych i odległych zakątków ludzkiej duszy, uwalniająca sztucznie hamowane najprawdziwsze impulsy ukazujące prawdziwe ich oblicze, w którym nie ma miejsca na mistyfikację czy fałsz. Jeśli zaliczamy się do tych pierwszych, to w tym miejscu autor niniejszego "wypracowania" składa Ci ogromne dzięki za niewątpliwą wysiłkę intelektualną, jakim jest dotarcie do tego momentu i proponuje abyś zajął się czymś bardziej pozytywnym, np. ogródkiem. Bowiem to, co zostaniesz niżej mozesz odebrać jako niedyspoczący autora kwalifikującego się Twóim zdaniem do stałego umieszczenia w jednym z pensjonatów w takim mieście jak np. Tworki. Powiesz: co to za brednia?! Zapytam Cię: jaki jest ten świat, w którym żyjemy? No właśnie, jaki? Czy takim, jakim chciałby go widzieć plastykowe pseudogwiazdy pop utrzymujące Cię w ciągłym przekonaniu o wielobarwności czerni? ..."

c.d. na str 7

ELTOR - Gdańsk
Agencja w Kwidzynie
ul. Łakowa 35, tel. 31-09

oferuje usługi:

- wykonawstwo linii SN i NN napowietrznych i kablowych
- stacji transformatorowych napowietrznych i wewnętrznych
- oświetlenia dróg i placów
- instalacji elektrycznych
- sieci wodociagowych
- montaż i remont ujęć wody, hydroforni
- pomiary ochrony przeciwporażeniowej

PROWADZIMY SPRZEDAŻ RÓŻNEGO TYPU WAG

DĘBOWA

Sklep Nr 9

PSS SPOŁEM

Czynny w godz. 8.00 – 22.00

w soboty 13.00 – 22.00

Ceny konkurencyjne

Marża niska

UWAGA!

Od 1 września
na większość artykułów spożywczych
wprowadzamy 5% rabatu

**WYBIERAJĄC SIĘ NA ZAKUPY
NIE ZAPOMNIJ O NAS**

ZAPRASZAMY MIŁYCH KLIENTÓW

QUEDIN**HURTOWNIA**

Kwidzyn, ul. 3 Maja 10, tel. 43-34

poleca art. papiernicze i dziewiarskie

zeszyty, notesy, pod. higieniczne, pakowce,
tacki, torebki, art. szkolne,
wyroby biurowe,
pisaki, długopisy i inne.
Papier xero, fax i tlx.

Dziewiarstwo:

rajstopy od 4.400 do 4.500 zł.
rajstopy z klinem - 5.700 zł.
pończochy - 3.700 zł.
skarpety od 4.800 do 5.600 zł.

*Nigdzie nie kupicie taniej.***ZAPRASZAMY****TECHTRONIK**

STUDIO KOMPUTEROWE POLECA:

- komputery C-64 cena 1.550.000 zł
  - ATARI 800 XER cena 1.450.000 zł
  - AMIGA 500 cena 4.900.000 zł
- oraz programy C-64, peryferia,
monitory, duży wybór joysticków

KWIDZYN, ul. Tęczowa 1

MER**SKLEP MOTORYZACYJNY**

Zaprasza 9.00 - 17.00

OFERUJE:

- akcesoria
- części zamienne
- komplety blach
- oleje, środki antykorozyjne

do samochodów:

AUDI, OPEL, FORD, VOLKSWAGEN, MERCEDES
Tczew, Al. Solidarności 19

Hotel "CARINA" tel. 31-51-17 wew. 126.

MINI CENTRUM HANDLOWE**SUKURS**

zaprasza do sklepów:
wielobranżowego i spożywczego

CEDRUS

w Kwidzynie
ul. Grunwaldzka 14

czynnych w godzinach:

spożywczy - 6.00 - 18.00

przemysłowy - 10.00 - 18.00

Polecamy:

między innymi tkaniny,
odzież, szkło, sprzęt RTV

Życzymy udanych zakupów.

Każda prawdziwa
dama ubiera się
w sklepie
konfekcyjnym
przy

ul. Grunwaldzkiej 31

Tylko tu możesz
przy okazji zakupów
mile spędzić czas
pijąc

wysmienitą kawę,
gasząc pragnienie
i jedząc najlepsze
flaki w Kwidzynie

w Kafeterii Jolit'a
czynnej codziennie
w godz. 10.00 - 20.00

Przyjdź
a na pewno
staniesz się
naszym klientem!!!

PPUH - BEST

jako pierwszy w Kwidzynie
rozpoczął sprzedaż części i akcesoriów
do samochodów produkcji zachodniej,
głównie VW, Audi, Mercedes
oraz oleju, smarów i materiałów
eksploatacyjnych amerykańskiego
koncernu QUAKER STATE.

Wszystkie materiały posiadają atest.

Zapraszamy

Kwidzyn ul. Marchlewskiego 12

SKLEP PRZEMYSŁOWO-CHEMICZNY

OFERUJE: ul. Grunwaldzka 32

- szeroki asortyment obuwia dla dzieci, młodzieży i dorosłych
- art. sanitarne i kosmetyczne
- szkło gospodarcze

**PRZEDSIĘBIORSTWO
PROJEKTOWO - USŁUGOWE
DESCO s-ka z o.o**

82-500 Kwidzyn, ul. Lotnicza
(biurowiec obok dawnej stołówki "Wrzos")
tel. 42-85 tex 057542

OFERUJEMY:

- termostatyczne zawory grzejnikowe 1/2' i 3/4'
  - zawory 1/2' eliminują stosowanie
przygrzejkowych kryz dławiaczych,
umożliwiając regulację sieci C.O
bez konieczności spuszczenia wody z instalacji
  - liczniki ciepła, wodomierze ciepłej i zimnej wody
- Cena tylko 120.000 zł/szt.**

**KWADROTEX
PRZEDSIĘBIORSTWO
P.H.U
Spółka z o.o**

KWADROTEX

82-200 Malbork ul. Kościuszki 44/45
tel. 22-22, 39-53 - sekretariat
telex 57545, fax 2416

To Hurt i Detal

przemysłowy:

konfekcja
dziewiarstwo
wykładziny i dywany
sprzęt RTV i AGD
Szeroki asortyment w placówkach
detalicznych:
JURAND Malbork
oraz sklep przemysłowy
w Tczewie przy ul. Dąbrowskiego 2

TO JEST TO

Eugeniusz Preuss
KWIDZYN
ul. SZTUMSKA 4,
tel. 40-39

USŁUGI RADIOWE

Czynne 9.00 - 17.00, w soboty 10.00 - 15.00

NAPRAWA I PRZESTRAJANIE SPRZĘTU PROD. ZACHODNIEJ
DUŻY WYBÓR SCALAKÓW

GAZETA

Telewizyjna

PIĄTEK 30.08

PROGRAM 1

08.00 Dzień dobry
09.00 Wiadomości poranne
09.10 Telefie
09.35 Kino telefoni: "Nowe przygody He-mana" - serial USA
10.00 Szkoła dla rodziców
10.25 Janosik - "Pobór" serial TP
11.15 Aktualności Telegazety
17.00 Studio lato
17.15 Teleexpress
17.30 Bill Cosby Show - serial USA
18.00 MŚ w lekkiej atletyce - Tokio'91
18.45 Reflex
19.00 Od „Kapitału”, do kapitału
19.10 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 Miasteczko Twin Peaks - ser.
21.55 Zespół publicystyki "Zapisa" przedstawia
22.35 Wiadomości wieczorne
22.55 Dżasz w Senacie
23.10 Studio Sport - Tour de Pologne
23.40 Program rozrywkowy
00.35 Bill Cosby Show - serial
00.55 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.55 Powitanie
08.00 CNN - Headline News
08.10 Mag. Telewizji Śniadaniowej
08.40 "W labiryntach" - serial TP
09.35 Mag. Telewizji Śniadaniowej
10.00 CNN - Headline News
16.45 Powitanie
16.55 Nowy Jork, Nowy Dziennik - reportaż J. Fajkowski
17.15 MŚ w lekkiej atletyce - Tokio'91
18.00 - 21.30 Program lokalny
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 "Nie zawsze musi być kwior" - 22.55 Klub jazzowy "Dwójki"
00.25 CNN - Headline News

SOBOTA 31.08

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 W sobotę rano - magazyn informacyjny - gospodarzy
08.35 "Ziarno"
09.00 Wiadomości poranne
09.10 "Walt Disney przedstawia"
10.25 Na zdrowie - mag. rekreacyjny
10.45 Kaliber'91
11.10 MŚ w lekkiej atletyce - Tokio'91
13.35 Z Polską rodem
14.15 Zielona linia - prog. red. rolnej
14.45 "Siódemka" w "Jedynce"
15.45 W kinie i na kasie
17.15 Teleexpress
17.35 MŚ w lekkiej atletyce - Tokio'91
18.55 Z kamerą wśród zwierząt
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 "30 sekund nad Tokio" - dramat wojenny prod. USA
22.25 Sztuka i życie - wieczór aktorski Ernesta Brylla
22.55 Wiadomości wieczorne
23.15 Sportowa sobota
23.40 MacGyver (5) - serial USA

PROGRAM 2

07.30 "W szczerym polu biały krzyż" - program dok.

07.55 Powitanie
08.00 CNN - Headline News
08.10 "Kapitan Planeta i planetarium" - serial anim. USA
08.35 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.15 4 x reżyser - rozmowy o etiudach "Zebrał i ładna dziewczyna"
10.00 CNN - Headline News
10.15 Mag. Telewizji Śniadaniowej
10.40 "Bolesne dojrzewanie Adriana Mole'a" (6 - ost.) - serial
11.05 Tacy sami - wydanie w języku migowym
11.25 Dookoła świata - W Północnej Finlandii
11.55 4 x reżyser - rozmowy o etiudach - "Ban-ki-wa"
12.25 Festiwal muzyki dawnej w Starym Sączu
12.55 Zwierzęta świata: "Zawód - operator filmów przyrodniczych" - film dok.
13.25 4 x reżyser - rozmowy o etiudach - "Strażnik"
13.55 Kulisy festiwalu Sopot'91
14.25 Wzrokowa lista przebojów Marka Niedźwieckiego
14.45 Program dnia
14.50 4 x reżyser - rozmowy o etiudach - "Zakamarki niepieniędzy"
15.30 "Pan wzywał, milordzie" (4) - "Miliony pieniędzy" - serial
16.20 MŚ w lekkiej atletyce - Tokio'91
17.00 Transmisja Mszy przed Pomnikiem Stocznioewym w Gdańsku
18.00 Program lokalny
18.30 Studio tajemnic - wieża Babel 1991
19.00 Festiwal Teatralny w Edynburgu
19.30 Galeria "Dwójki" - Malarstwo i tkaniny Doroty Grynczal
20.00 "Żyłam szukała, żyłam milośnie" - autoportret Wandy Wermińskiej
21.00 Andy Warhol - sztuka czy magia
21.30 Panorama dnia
21.45 Bez znieczulenia
22.00 Akatysty cz. Bogurodzicy
22.05 "Lepiej późno niż wcale" - magazyn Macieja Zembalego

ok.00.05 CNN - Headline News

NIEDZIELA 01.09

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 "Tydzień"
09.00 Telefie "Safari" (ost.) serial
10.40 "Przygodzie roślin (12)" serial
11.10 "Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi"
11.35 Telewizyjny Koncert Życzeń
12.05 Westerplaciczek z Białorusi - wojenny program dok.
12.30 Teatr dla dzieci "Nawojka"
13.25 Magazyn "Morze"
13.45 MŚ w lekkiej atletyce - Tokio'91
14.55 "Tak się zaczęło" - film dok.
15.40 Telewizyjny Teatr Rozmaitości - Wiesław Wiernicki "Restauracja" (1991)
17.15 Teleexpress
17.35 Ref - ren, piosenkarz II Korpusu Armii Andersa - cz. I
18.30 Telewizjer
19.00 Wioszczyńska
19.30 Wiadomości
20.05 "Kim jest ten chłopak?" (5)
21.00 Ref - ren, piosenkarz II Kor-

pusu Armii Andersa - cz. II
22.00 7 dni - świat
22.30 Wiadomości wieczorne
22.50 Sportowa niedziela

PROGRAM 2

08.00 Dziennik "Dwójki"
08.10 Przegład tygodnia
08.35 Film dla niesłyszących - "Kim jest ten chłopak?"
09.40 Jutro poniedziałek
10.00 CNN - Headline News
10.20 Program lokalny
10.50 Magazyn przechodnia
11.00 Wspólnota w kulturze
11.30 "Podróże w czasie i przestrzeni" - serial dok.
12.15 Zwierzęta wokół nas
12.30 Express Dimanche
12.45 Międzynarodowe targi inicjatyw teatralnych
13.10 100 pytań do...
13.50 Tam, gdzie zaczęła się II wojna światowa - film dok.
14.30 Kino rodzinne - "Daktari" (1) - serial USA
15.30 Konkursowe reminiscje - reportaż z XII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina
16.00 Program dnia
16.15 "Twarz moja pospolita - Tadeusz Nowak" - film dok.
16.45 "Pieśń, czyli kot" - program Stanisława Tyma
17.00 Dziennik "Dwójki"
17.05 MŚ w lekkiej atletyce - Tokio'91
18.00 Bliziej świata
19.00 Wydarzenie tygodnia
19.30 Galeria "Dwójki" - Interart'91
20.00 XXVI Międzynarodowy Festiwal Oratoryjno-Kantatowy - Władysława Cantis
21.30 Panorama dnia
21.45 "Kwarantanna" - film USA
23.15 Dziennik "Dwójki"
23.20 "Już nie zaśpiewam" - wideo-wojsko poświęcone Hance Ordonównie

PONIEDZIAŁEK 02.09

PROGRAM 1

13.25 Aktualności Telegazety
13.30 Telewizja edukacyjna
13.35 Język francuski (1)
14.15 Język niemiecki (1)
14.50 Język angielski (1)
15.30 Uniwersytet nauczycielski
16.00 Program dnia
16.05 Wiadomości popołudniowe
16.15 "Luz" - program nastoletników
17.15 Teleexpress
17.30 Flez - magazyn muzyczny
17.55 Studio Sport
18.05 All - serial USA
18.30 Narody, kraje, wydarzenia
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 Teatr Telewizji - Marek Miller Kto tu wpuszczał dziennikarzy?
21.55 ABC ekonomii - co to jest ekonomia?
22.00 Ring - Good News Festival - cz. I
22.40 Wiadomości wieczorne
23.05 BBC - World Service

PROGRAM 2

16.45 Powitanie
17.00 Dziennik "Dwójki"
17.10 Studio sport
17.35 Lekarz też człowiek - serial

18.00 Program lokalny
18.30 Ojczyzna - polszczyzna "Wrzesień - wrzos"
18.35 Seans filmowy - kino polskie żyje
19.25 Zapraszamy do "Dwójki"
19.30 Śpiewa Maria Olkisz
20.00 "Bez emocji" - o niezawisłości
20.30 Reportaż
21.00 Dziennik "Dwójki"
21.15 Sport
21.25 "Z dziejów parlamentaryzmu - u źródeł demokracji"
21.55 Dziennik "Dwójki"
23.20 Telekinika dr. Anotolija Kaspirowskiego

WTOREK 03.09

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 Dzień dobry
09.10 Domowe przedszkole
09.35 To się może przydać
10.00 "D'Artagnan i trzej muszkietierowie" (1) - serial radz.
11.55 Aktualności Telegazety
12.00 Agrozkoła
12.30 Jak daleko leży gwiazda? - film dok.
12.45 Fizyka - rodzaje ruchu
13.15 Chemia - molekularna budowa materii
13.45 Alchemia - film dok.
14.00 Przybysze z Matplanety
14.30 "Przygodzie kapitana Remo"
14.45 "Świadkowie przeszłości" - film dok.
15.00 Tele - komputer
15.25 Sezam - egzotyka i cywilizacja
15.50 Klub midi
16.00 Program dnia
16.05 Wiadomości popołudniowe
16.15 TK - jak
16.45 "Przygodzie misia Ruxpina"
17.15 Teleexpress
17.35 "New York, New York" - reportaż
18.00 Piłkarska kadra czeka
18.10 Królik Bugs
18.35 W sejmie i senacie
19.00 Program publicystyczny
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 "Fatalne zauroczenie Adolfa Hitlera" film prod. ang.
21.40 ABC ekonomii - co to jest rynek?
21.45 "Siódemka" w "Jedynce"
22.35 Wiadomości wieczorne
22.55 Wiersze na dzień powszedni - dzień pierwszy - program A. Bardinięgo
23.15 "Art" - magazyn Barbary Dyskuskiej
23.20 "Wódko, pozwól żyć" - program Halszki Wasilewskiej
23.45 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.30 Dziennik "Dwójki"
07.40 Mag. Telewizji Śniadaniowej
08.10 "Ulisses" - serial anim.
08.40 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.00 "W labiryntach" - serial TP
10.00 CNN - Headline News
10.10 TFS - wiadomości po francusku
10.15 Wiadomości po niemiecku
16.45 Powitanie
17.00 Dziennik "Dwójki"
17.10 Magazyn ekologiczny
17.35 M.A.S.H. - serial USA
18.00 Program lokalny
18.30 "National geographic" - Poszukiwacz (1) - serial USA
19.30 Grają Ewa i Andrzej Bauerowie
20.00 "Powroty" - "Powrót do Verora" - film dok.
21.00 Dziennik "Dwójki"

20.00 Sceny lwowskie - 1 - 3 Maja 1991r.
20.30 Teatr, czyli świat - z Janem Englerem rozmawia Andrzej Żurowski
21.00 Dziennik "Dwójki"
21.15 Sport
21.25 Warto mówić - program Andrzeja Samsona
21.55 "Dorastanie" (4) - serial TP
23.16 Dziennik "Dwójki"
23.20 Non stop kolor - wieczór z Lou Reedem

ŚRODA 04.09

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 Dzień dobry
09.10 Domowe przedszkole
09.35 Giełda prac - giełda szans
10.00 "Dyngusie" - serial USA
11.55 Aktualności Telegazety
12.00 Agrozkoła
12.30 Spokojna literatura - Poezi - dzieciom - wielka zabawa
13.00 Poczet nauki polskiej
13.25 "Swego nie znacie" - katalog zabytków
13.35 "Niobe" - film baletowy
13.55 Andy Warhol - film dok.
14.10 Klejnoty średniowiecznego Krakowa
14.45 "Bojowe sekiory" - film dok. o "Szarych Szeregach"
15.00 Wielkie spory Polaków - czy Polska mogła uniknąć wojny?
15.30 Uniwersytet nauczycielski
16.00 Program dnia
16.05 Wiadomości popołudniowe
16.15 Film dla nastoletników: "Wyłowawca" (1) - serial USA
17.15 Teleexpress
17.30 "Konomania" - magazyn Krzysztofa Gostkowskiego
17.55 Klinika zdrowego człowieka
18.15 "100 do dalej" - teleturniej
18.30 Rewija nadzwyczajna
19.00 "Świat i my" - publicystyka międzynarodowa
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 "Dyngusie" - serial USA
20.55 "ABC ekonomii - co to są pieniądze"
21.00 Magazyn 60/90
21.30 Kabaret Starszych Panów
22.50 Wiadomości wieczorne
23.10 "Wiersze na dzień powszedni" - dzień drugi - program A. Bardinięgo
23.20 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.30 Dziennik "Dwójki"
07.40 Mag. Telewizji Śniadaniowej
08.10 "Ulisses" - serial anim.
08.40 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.00 "W labiryntach" - serial TP
10.00 CNN - Headline News
10.10 TFS - wiadomości po francusku
10.15 Wiadomości po niemiecku
16.45 Powitanie
17.00 Dziennik "Dwójki"
17.10 Magazyn ekologiczny
17.35 M.A.S.H. - serial USA
18.00 Program lokalny
18.30 "National geographic" - Poszukiwacz (1) - serial USA
19.30 Grają Ewa i Andrzej Bauerowie
20.00 "Powroty" - "Powrót do Verora" - film dok.
21.00 Dziennik "Dwójki"

21.15 Sport
21.25 "Dzieci takie jak on" - film fab. prod. USA
23.15 Dziennik "Dwójki"
23.20 Telewizja nocą

CZWARTEK 05.09

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 Dzień dobry
09.10 Domowe przedszkole
09.35 Przyjemne z pożytecznym
10.00 "Elita" (4) - serial USA
10.50 "Sto lat" - magazyn ubezpieczeń społecznych
11.55 Aktualności Telegazety
12.00 Agrozkoła - siewy jesienne
12.20 Ekonomia dla rolnika
12.30 "Terra x: Śladami Sindhada"
13.20 "Ekspedycje na dno morza" (1) - "Skarby morskich głębin" - film dok.
13.50 "Opowieści księżniczki Liliawati"
14.05 Mieszkanym w Polsce - Tatrzy
14.25 "Noguchgera" - japoński dźwięk - film dok. prod. Japonii
15.00 PUS "Nj. gamma - kamera, czyli 360 stopni dokoła serca"
15.20 "Przez łąkę i morza"
16.00 Program dnia
16.05 Wiadomości popołudniowe
16.15 Dla młodych widzów "Kwant"
17.15 Teleexpress
17.30 "Telemuzak" - wydanie specjalne - Sopot '91
18.10 PUS "Kwadratowy popularny"
18.30 "Podróże do Polski" - reportaż
18.50 Magazyn katolicki
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 "Elita" - serial USA
20.55 "ABC ekonomii - co to jest bank?"
21.00 Goście Andrzeja Żaręskiego
21.20 Pegaz
22.00 "Rozmowy i czyny" (1) - "Tarcza i miecz" - film dok.
22.50 Wiadomości wieczorne
23.10 "Wiersze na dzień powszedni" - dzień trzeci - program A. Bardinięgo

PROGRAM 2

07.30 Dziennik "Dwójki"
07.40 Mag. Telewizji Śniadaniowej
08.10 "Healthcliff" - serial anim.
08.40 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.00 "W labiryntach" - serial TP
10.00 CNN - Headline News
10.10 TFS - wiadomości po francusku
10.15 Wiadomości po niemiecku
16.45 Powitanie
17.00 Dziennik "Dwójki"
17.10 Express gospodarzy
17.35 "Cudowne lata" - "Kakao i sympatia" - serial USA
18.00 Program lokalny
18.35 "Clark Gable" - Wspomnienie o królu - film dok. USA
19.35 Program artystyczny
20.00 Studio sport
21.00 Dziennik "Dwójki"
21.15 Sport
21.25 Studio Teatralne "Dwójki" - Jacek Bocheński "Tabu"
21.55 Dziennik "Dwójki"
23.20 Magazyn Broadway
Redakcja nie odpowiada za zmiany w programie

MULTIMIX

TO SIĘC KLEPÓW I HURTOWNIA oferująca:

NAJLEPSZĄ ELEKTRONIKĘ DLA CIEBIE

TCZEW, Pl. Wolności 17 tel. 31-20-48
KWIDZYN, ul. Grudziądzka 1
MALBORK, ul. Sienkiewicza 4

SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

BIURO SPÓŁKI
TCZEW, ul. Rybacka 11
tel. 31-39-15, tel./fax 31-39-86

TCZEW • MALBORK • OSTRÓDA • BRANIEWO • GDAŃSK • GDYNIA • OLSZTYN • ŚLUPSK • MORĄG • MRĄGOWO • KĘTRZYN
• ŚLAWNO • WALCZ • PŁYŃCZYCE • BARTOSZYCE • CHOJNICE • LIDZBARK WARMIŃSKI • IŁAWA • CZŁUCHÓW • ELBLĄG •

Wydawnictwo Pomorskie jest wydawcą czterech tygodników, tj. Gazety Tczewskiej, Gazety Kociewskiej, Nowin Malborskich oraz Kuriera Kwidzińskiego, ukazujących się na terenie Kociewia, Powiśla i Żuław w łącznym nakładzie ok. 30.000 egzemplarzy. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu na reklamę, która by wyrastała ponad ograniczone skupiska ludzkie, Wydawnictwo Pomorskie zainicjuje w wydaniu Przeglądu Pomorskiego stanowiącego integralną część wspólną czterech tygodników. Czysta kalkulacja wskazuje, iż czyta nas co 10 osoba na Kociewiu, Żuławach i Powiślu. Każda firma, która poważnie myśli o swoim rozwoju i sprzedaży swoich usług na jak najszerszym rynku lokalnym, tę możliwość winna wykorzystać.

SZANOWNI PAŃSTWO

Nie od dziś wiadomo, że...

**REKLAMA NIGDY NIE JEST DROGA
ZAWSZE DROGO PŁACISZ
ZA JEJ BRAK**

Dlatego zapraszamy firmy, właścicieli do reklamowania swoich usług, produktów i innej działalności.

PONIŻEJ PRZEDSTAWIAMY CENNIK REKLAMOWY

PRZEGLĄD POMORSKI	10.000 zł. za cm ²
GAZETA TCZEWSKA	5.000 zł. za cm ²
GAZETA KOCIEWSKA	4.000 zł. za cm ²
KURIER KWIDZIŃSKI	3.000 zł. za cm ²
NOWINY MALBORSKIE	3.000 zł. za cm ²

Pierwsza strona w PRZEGLĄDZIE POMORSKIM 20.000 zł. cm²

Pierwsza strona w pozostałych tygodnikach 10.000 zł za cm²

Express odpowiednio 100% drożej

Opony zachodnie - używane, w bardzo dobrym stanie

CENA DETALICZNA - 80.000 zł !!!
CENY HURTOWE - O WIELE NIŻSZE !!!

P.H. OLIMP

Malbork, Al. Wojska Polskiego 477-478
(Piaski, budynek hotelu PBRol, wjazd od Nogatowej)
tel. 38-64, od 8.00 do 16.00

OPONY DO FIATA 126 p, 132 R 12, radialne, bezdętkowe, nowe, z roczną gwarancją

CENA DETALICZNA - 260.000 zł.

P.H. OLIMP

Malbork, Al. Wojska Polskiego 477-478
(Piaski, budynek hotelu PBRol, wjazd od Nogatowej)
tel. 38-64, od 8.00 do 16.00

TCZEW, ul. ŻWIRKI 40 tel. 31-01-31
fax 31-66-32

OFERUJE

DO SPRZEDAŻY HURTOWEJ I DETAL.

- NATURALNE SOKI OWOCOWE O RÓŻNYCH
- SMAKACH FIRMY LANGE,S 0,7 l
- LEMONIADY 0,5 l w cenie 3.000 zł.
- WODY MINERALNE 0,33 l, 1 l
- PIWO KRAJOWE I IMPORTOWANE
- SZEROKI WYBÓR CHIŃSKIEJ ODZIEŻY DZIECIEJ

Smaczne i zdrowe na upały, niepogodę, poprawią Twój nastrój.

ZAPRASZAMY

WYLĘGARNIA DROBIU Filipowicz - Bieliński

w Szpegawsku, tel. 215-30

przyjmuje ciągle zamówienia na sprzedaż kurczaków brojlerów,

oraz od 01.01.92 r. roku zamówienia na kurczaki ogólnie - użytkowe brojlery i pięcioletniogłówki.

Realizacja zamówień w 100%

Do 50 km oferujemy bezpłatny transport.

Handlowo - Produkcyjna Spółdzielnia Pracy

„Madal”

w Malborku, ul. Daleka 117
tel. 39-41

wydzierżawi na dogodnych warunkach

MIESZALNIE PASZ

z pełnym wyposażeniem technicznym i zapleczem socjalno - biurowym z przeznaczeniem na dowolną działalność.

CZERWIŃSKI I ZALEWSKI SKLEP BUDOWLANY

w Malborku

ul. Kościuszki 44 (w piwniczce)

tel. (055) 28-51 nr CB 68-22

ZAPRASZA CODZIENNIE w godz. 9.00 - 16.30

FIRMY, ZAOPATRZENIOWCÓW oraz OSOBY INDYWIDUALNE

OFERUJE

- szeroką gamę płytek „OPOCZNO” z importu i inne
- sanitariaty, baterie, boazerie, parkiety
- oraz wszelkie materiały budowlane na zamówienie

HURT I DETAL

● emulsja - gwarantowana jakość już od 10 tys. zł. za kg.

Większe dostawy realizujemy własnym transportem.

AGROMA

Malbork Al. Wojska Polskiego 90 A
Tel. 33-01/33-02/31-85

oferuje do sprzedaży
po atrakcyjnych cenach

**cement workowany, wapno workowane
i gwoździe budowlane**

Większe zamówienia realizujemy własnym transportem

Zapraszamy w godz. od 7.00 - 15.00

HURTOWNIE FARB I LAKIERÓW

pod patronem Cieszyńskiej Fabryki Farb i Lakierów
Malbork, ul. Koszykowa 1 (przy Al. Wojska Polskiego) tel. 29-88
czynna od 08.00 do 16.00

Starogard Gdański, ul. Zielona 20

oferuje w ciągłej sprzedaży ponad 100 asortymentów farb i lakierów

- np. Ftalomal - 16 kolorów od 13.500 zł/l
- Emulsja chlorokauczukowa 22.920 - 34.800 zł/l
  - Pokost lniany 21.040 zł/l
  - Lakier Nitrolak bzb. 20.240 zł/l
  - Lakier Parkietolak i Ureolit od 21.160 zł/l
  - Emafal 20.120 zł/l
  - Emulsja wewnętrzna 11.400 zł/l
  - Capon 15.400 zł/l
  - Drewnochrom od 10.700 zł/l
  - Polonit 14.500 zł/l
  - Emulsja nitrat 24.100 - 26.700 zł/l

oraz rewelacja!

Farba olejna gospodarcza już od 4.600 zł/l

Autorenowaki 40.000 - 58.000 zł/l

a także - utwardzacz, rozcieńczalniki, podkłady

Wszystkie towary posiadają ATESTY.
Zakupiony towar dostarczamy do odbiorcy.

Możliwość ekspresowych dostaw każdego asortymentu z Cieszyna w ilości dowolnej.

W/w ceny obowiązują dla rzemieślników i przedsiębiorstw bez podatku.
Przygotujemy atrakcyjną ofertę dla firm na okres jesienno - zimowy.

**Dostarczamy farby specjalistyczne.
Dostawy realizujemy bezpłatnie.**

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE

prima

oferuje

do sprzedaży hurtowej i detalicznej wyrobów

UNITRA TONSIL S.A.

- systemy nagłaśniające: na stadiony, do kościołów, itp.
- pełny asortyment kolumn, słuchawek, magnetofonów, mikrofonów (radiowęzłów)
- zachodnie plakaty reklamowe.

Malbork, ul. Sienkiewicza
tel. 110 - 72 (055)
w godz. od 10.00 do 18.00

OGŁOSZENIA DROBNE

NUMERY KIERUNKOWE:
Tczew (069);
Malbork (055);
Kwidzyn (055);
Gdańsk (058)

NIERUCHOMOŚCI

Dom w stanie surowym sprzedam, w rozliczeniu może być mieszkanie. Tel. Tczew. 31-11-42.

Mieszkanie M-3 sprzedam, tel. Tczew. 31-56-39, cena wyjściowa 4,5 mln zł za m2.

Sprzedam mieszkanie własnościowe M-5 60 m2 na Suchostrzygach. Wiadomość: Brucki Jerzy, ul. A. Warskiego 2a/15 Tczew.

Sprzedam tanio dom, zabudowania 0,37 ha na wszelką działalność oraz działki budowlane - dobry punkt. Bugajski, Rozentala, 83-130 Pelplin.

Sprzedam działkę budowlaną 1000 m2 z rozpoczętą budową. Wiadomość: Tczew, ul. Wigury 37.

Sprzedam mieszkanie 48 m2 Rutkowskiego 57b/5, tel. 31-59-07 Tczew.

Poszukuję pokoju z kuchnią, tel. 31-24-53 w godz. 8.00 - 16.00 Tczew.

ZWIŻD w Tczewie wynajmie: - magazyn przy ul. 1 Maja 33-3 kondygnacje o pow. użytk. 145 m2; - magazyn przy ul. Okrzei 11 - pow. użytk. 15 m2. Warunki umowy, tel. 31-29-79.

Sprzedam pilnie dom na ukończeniu w zabudowie szeregowej lub w rozliczeniu mieszkanie. Tczew, ul. Żwirki 54/2.

Zamienię połowę domu (4 pokoje) z działką w Subkowach - na mieszkanie w Tczewie. Tel. 31-62-54 Tczew.

Zamienię mieszkanie kat. M-4 (2 pokoje) ul. J. Narodu po kapitalnym remoncie, nowe urządzenia sanitarne, parkiet, na mieszkanie tej samej kategorii na Osiedlu Czyżykowie. Wiadomość: Miotke, ul. Wypiańskiego 14 I piętro godz. 18.00 - 20.00.

Zamienię 3 pokoje: kuchnia, łazienka na 2 mieszkania mogą być kawalerki, wiadomość: Tczew, ul. Wypiańskiego 14/2, Potrykus.

Dom nowy dwu rodzinny z ogrodami, 1 ha ziemi zamienię na gospodarstwo lub sprzedam. Tczew, ul. 30 Stycznia 16d, tel. 31-02-81.

Sprzedam dom w Starogardzie o dużej powierzchni przystosowany do handlu, produkcji lub gastronomii; tel. 223-76 Starogard Gd. w godz. 8.00 - 10.00 lub 18.00 - 22.00.

Sprzedam dom jednorodzinny w Smolnikach k/Lubichowa. Smolniki 10, 83-222 poczta Wda.

Mieszkanie 4-pokojowe 60 m2 1 piętro plus garaż i telefon - sprzedam. Starogard Gd. tel. 284-93 wieczorem.

Zamienię mieszkanie kwaterek M-3 38 m2 w Gdańsku na równorzędne lub większe w Starogardzie Gd. (CO, telefon). Gdańsk tel. 43-40-52.

Wydzierżawię dom parterowy i domek gospodarczy. Starogard Gd. ul. Kleeberga 69, tel. 235-88 po 16.00.

Sprzedam mieszkanie własnościowe 3-pokojowe (48,1 m2) w Starogardzie Gd. na Os. Kopernika 14/28, tel. 246-74.

Sprzedam działki budowlane - Dąbrówka k. Starogardu. Wiadomość: tel. Pączewo 26 od 8.00 do 15.00.

Sprzedam działki budowlane. Wiesław Buniak, Lipinki Królewskie nr 9.

Sprzedam lub wydzierżawię dom z zabudowaniami 10,60 ha ziemi w Trzcińsku nr 33, gm. Starogard - H. Kosecka.

Sprzedam działkę budowlaną handlowo - rzemieślniczą 1125 m2, przylegającą do szosy zblewskiej, gm. Starogard Gd. Nowa Wieś 34. Tel. 251-04 (po 20.00).

Sprzedam dom jednorodzinny w stanie surowym tel. 48-02

Kwidzyn.

Sprzedam działkę budowlaną (10 arów) tel. 28-56 Kwidzyn.

Sprzedam nowy dom wolnostojący. Wiadomość w redakcji "Kurier Kwidzyński". Tel. 30-59.

Sprzedam działkę budowlaną 570 m2 uzbrojoną, na terenie miasta z fundamentem. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Grudziądzka 46/5 Zbigniew Adamczyk.

Zamienię 45 arów, dom, duża hala w budowie, staw koło Kwidzyna na sklep, mieszkanie własnościowe, inne propozycje. kontakt, tel. 28-80 Kwidzyn godz. 8.00 - 15.00.

Sprzedam mieszkanie typu M-3 (51 m2) Kwidzyn, ul. Baczynskiego 6/22.

Odnajm M-4 Kwidzyn - najchętniej firmie. tel. Gdańsk 47-64-46.

Sprzedam sklep przemysłowo - spożywczy w Malborku przy ul. Mickiewicza 26 w godz. 18.00 - 18.00 (były hotel "Nogat").

Sprzedam 12 działek budowlanych - uzbrojonych. Malbork, ul. Szeroka 9.

Mieszkania z telefonem, chętnie niumeblowane, w Malborku, poszukuję. tel. 33-94.

Sprzedam działkę z rozpoczętą budową 600 m2, tel. 35-59 po 16.00 Malbork.

Młode małżeństwo z dzieckiem pilnie poszukuje małego mieszkania, kawalerki. tel. (po godz. 15.00) 38-51 Malbork.

MOTORYZACYJNE

"GAZ" 53A z silnikiem "Mały Lejland" sprzedam lub sam silnik. Tel. 36-86-70 Subkowo.

Sprzedam Nysę diesel oraz parnik. Tel. 31-20-71 Tczew.

Stara 28 wywrotka skrzyniowa oraz łódź żaglowa, tanio sprzedam. Tczew, ul. Rutkowskiego 14b/8.

Jelcz - Żywiec w dobrym stanie, kabinę Stara 200 tanio sprzedam. Tel. 31-27-03 Tczew.

Żuka 1984 r. sprzedam, tel. 31-41-28 Tczew.

Sprzedam Forda "Granada" po wypadku, tel. 242 14 lub 249-53 Starogard Gd.

Tanio sprzedam motorower Chart. Starogard Gd. tel. 286-46.

Sprzedam tarpana Combi, tel. 222-19 Starogard Gd.

Sprzedam Syrenkę 105 w dobrym stanie i części zamienne. Cena 1.500.000 zł. Malbork, ul. Obrońców Westerplatte 16/2, tel. 36-15.

SPRZEDAŻ

PENTACON SIX TL - nowy sprzedam. Cena wyjściowa 2,2 mln. Tel. 35-27-52 Gniew.

Sprzedam Commodore 64 z oprzyrządowaniem, tel. 31-39-29 Tczew.

Sprzedam Atari 65 XE, wyposażenie i oprogramowanie. tel. 31-26-94 Tczew (14.00 - 17.00).

Sprzedam okazyjnie płyty stropowe "Zcrań": dł: 3,6 m x szer. 1,20 m: 340.000 zł. dł: 3,6 m x szer. 0,9 m: 260.000 zł. tel. 31-03-20 Tczew.

Telewizor "SANYO" 55 cm przestrojony tel. 31-23-80 Tczew.

Sprzedam maszynę do szycia skór "Panonia" - antyk, "SINGER". Starogard Gd. tel. 286-42.

Sprzedam wyposażenie sklepu. Piotrkowski, Chojnicka 28A Zblewo po 20.00.

Sprzedam wiertarkę wielowrzecionową, Skoda 100 s, tel. 281-54 Starogard Gd.

Sprzedam maszynę do obierania ziemniaków, zlewozmywak stalowy 2 - komorowy, rozdzielnicę do jarzyn, schładzacz do napoi. Starogard Gd. tel. 249-23, ul. Okrzei 14.

Sprzedam dmaszynę dziewiarą dwupłytkową typu "Singer", nową z silnikiem oraz komputerem na gwarancji - niedrogo. Starogard Gd. ul. Farmaceutów 9.

Materiał "ARIZONA" 1,60 szerokość, cena 10.000 sprzedam. Kwidzyn tel. 27-81.

Sprzedam tanio przedwojenne meble dębowe (kredens, stół, pomocnik) tel. 46-66 (do godz. 16.00) i tel. 71-86 (po godz. 17.00) Kwidzyn.

Sprzedam automat do bitej śmietany. Teler Helena, Malbork, ul. Struga 10.

Świeże kurczaki w ciągłej sprzedaży. Mirosław Gładkowski, Ropuchy 1 k/Pelplina, tel. 17-21 (grzeź.) Pelplin od 18.00 do 19.00.

KUPNO

Skupuję książki sprzed 1989 r. tel. 31-25-43 Tczew.

Kupię cyklinarkę 220V. Jarosław Dobies, Stogi Malborskie.

PRACA

Przyjmę krawcowe z praktyką, na b. dobrych warunkach. tel. Pruszcz Gd. 82-29-05 lub 82-22-95.

Potrzebni robotnicy do prac wykończeniowych domu: położenie dachówki, budowy kominika, tynki zewnętrzne, ogrodzenie. Tel. 36-93-13 Boroszewo 1.

Zatrudnię krawcowe, Pruszcz Gd. ul. Kołłątaja 3. Tel. domowy 31-63-39 Tczew od godz. 15.00.

"MULTIMIX" zatrudni młodą ekonomistkę (księgową). Tczew, ul. Rybacka 11, tel. 31-39-15 od 8.00 do 17.00.

Spółdzielnia Mieszkańcowa w Tczewie zatrudni: głównego księgowego; - kierownika działu inwestycji; - radcę prawnego w wymiarze 1/2 etatu. Warunki pracy i płacy do uzgodnienia na miejscu. Oferty pisemne należy składać do dn. 15.09 br. w Zarządzie Spółdzielni Al. Zwycięstwa 6.

Firma zatrudni ogrodnika - doradcę. Starogard Gd. tel. 256-61.

RÓŻNE

Biuro Towarzystwo - Matrymonialne "KONTAKT" pomaga

samotnym. Atrakcyjne oferty panów czekają na panie. Adres: Tczew 2, skrytka 60.

12 sierpnia 1991 r. w Sądzie Rejonowym w Gdańsku zarejestrowano Spółdzielnię Mieszkańcowa "STARÓWKA" (A Rs 877) z siedzibą w Tczewie.

Ochudzenie w domu klienta. 10 kg/miesiąc. Zgłoszenia: T. Szychalski, ul. Wł. Jurga 15A/2 Od 16.00 do 18.00.

Dnia 22.08.91 r. na ul. Wojska Polskiego zgubiono reklamówkę z cennymi dokumentami, z pieczętą i pieniędzmi spółki cywilnej "Cameleon" z Ostrody. Uczciwego znalazcę proszę o kontakt telefoniczny. Tel. 31-01-86, lub o pozostawienie informacji w biurze D.H. "Retman" tel. 31-40-46.

Izolacja kominów od pieców CO gazowych. Starogard, tel. 281-82.

Przedsiębiorstwo obsługi rolnictwa i ogrodnictwa przedstawiciel nawozów azotowych oferuje po obniżonych cenach na wyroby: nawozy mineralne - mocznik - 1950 mln zł.; - sod. amon. - 550 mln zł.; - salietrak - 500 mln zł.; - Informacja w Biurze "VI-DA", tel. 232-82 Starogard Gd. czynne oprócz sobót 8.00 - 15.00. Oferuje po najniższych cenach na Wybrzeże.

Zakłady, przedsiębiorstwa, filie, szkoły, biura: dla Was wykonuje tanio, szybko, solidnie wszelkie usługi stolarskie. Starogard Gd. tel. 254-91.

Cheesz mieć tanio i szybko umeblowane mieszkanie (segmenty, przedpokoje, kuchnie itp.) zadzwoni Starogard Gd. 254-91.

Wyrób nagrobków i dodatków: puchaty, kostki na wazony, kwiatniki sześciokątne z lastryka oraz usługi z lastryka u klienta. Wyrób płytek z lastryka 200x200, 250x250, 300x300, okładziny schodów i parapety. Firyn R. Nowa Wieś 34 (za łaskiem w prawo 100 m).

Malowanie, tapetowanie, żaluzje. Ul. Górna 19/5, tel. 41-86 Kwidzyn.

Videofilmowanie, Prabuty, tel. 191.

Język angielski - nauka (kursy, korepetycje). Tłumaczenia. Malbork, tel. 23-56.

SPRZEDAŻ OPON HOLOWANIE POJAZDÓW KRAJ - ZAGRANICĄ
S.C. GÓRKA
Tczew, 30 Stycznia 22 tel. 31-03-38

ELPROTECT C-B/T
U nas najtaniej
CB - RADIO
Pełna oferta urządzeń, anten i osprzętu.
Fachowa obsługa, poradnictwo, literatura.
Rejestracja sprzętu,
naprawy gwarancyjne i pogwarancyjne.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna
Sklepy
Gdynia ul. Morska 11 A tel. 20-55-29 (tunel dworca PKP)
Gdańsk ul. Kołodzijska 4 tel. 31-67-56 "Czarna Sala" (Teatr Wybrzeże)

TYLKO U NAS

Y 5% RABATU!

L PRZY KAŻDYM ZAKUPIE:
K ● ART. SZKOLNYCH I PAPIERNICZYCH,
● ART. PRZEMYSŁOWYCH,
O ● ZABAWEK

TCZEW ŻWIRKI 40

**31 SIERPNIĄ
2 WRZEŚNIA**

PRZYWITAJ SZKOŁĘ Z NAMI

KWIDZYŃSKIE ULICE

Od dawna usilowałem dociec jakże były motywacje Rady Miejskiej przy nadawaniu nazw ulic...

-ul. Krasickiego - nawierzchnia żywym przemiśniona z Monachomachii; -ul. Grudziądzka - nazwa nie od miasta...

"DZIADEK" W JANOWIE

c.d. ze str. 3 Są chyba jednak ludzie, do których nawet fakty nie są w stanie przemówić...

dawnictwa państwowego jest to, żeśmy się podzielił na kilka rodzajów Polaków...

KRONIKA TOWARZYSKA

Z okazji urodzin Kochanej Mamusie - pani Bożenie Matyszek - wszystkiego najlepszego, radości, pociechy ze swej...

HEAVY METAL

c.d. ze str. 3 Oóż ten świat jest taki jak ta muzyka (bądź odwrotnie - o to nie będę się spierał - efekt i tak pozostanie ten sam)...

SPORT • SPORT • SPORT

PIŁKA NOŻNA

Klasa okręgowa seniorów rozpoczęła rozgrywkę. Drużyna kwidzyńskiego "Rodła" rozegra w dniu 31 sierpnia...

POTRZEBNI SPONSORZY

Trudności w funkcjonowaniu sportu to przede wszystkim brak środków finansowych. A że jest to jedna z najsłabszych dziedzin życia...

ŚWIĘTO "OLDBOY" W GARDEI

Zarząd LZS Pogon w Gardai uprzejmie informuje, że dnia 1 września br. (niedziela) organizujemy pierwszy Piłkarski Turniej "OLDBOY"...

"Piasta" Łasin "Pogoni" Prabuty "Stomilu" Grudziądz - gospodarzy "Pogoni" Gardaja

SPROSTOWANIE REDAKCJI

Serdecznie przepraszamy autora art. "Wspólnika L'arche" z nr 4 za błąd w nazwisku...

SPÓŁKA PRONAKO

Hurtownia UNIMARK Kwidzyn

HURTOWNIA WARO

Zakład Masarniczy p. Pipczyńskiego - Gardaja Spółka PEBEROL - Kwidzyn CELBUD - Przemysłówka - Kwidzyn

ORGANIZATORZY

M. Frągel, Z. Nalecz, P. Pipczyński, R. Piłszczyński, B. Klugiewicz, J. Kosecki, L. Gudowski, GOK Gardaja, LZS "Pogoni"...

WCZORAJ I DZIŚ KWIDZYŃSKIEJ KOSZYKÓWKI

Pierwsze drobne kroczki koszykówki stawała w sześć na pozycjach lat pięćdziesiątych. W szkole podstawowej nr 11 w Liceum Ogólnokształcącym...

około roku 1976 w Szkole P.d-stawowej nr 1 pan Henryk Prudel. U niego podstawy koszykówki zdobyli: Roman Brzeziński, Mirosław Jata, Dudek...

nie trzeba było długo czekać, chłopcy odnosili sukcesy na różn ch szczeblach rozgrywek. O lasie zawodników świadczy fakt, że Darek Litwin...

- gra w AZS-ie Bydgoszcz. Z młodszego składu odchodzi Hania Zamyślawska, do pierwszoligowej Spójni Gdańsk, gdzie z czasem staje się podstawową zawodniczką zespołu...

"ZWIEDZAMY" BUDAPESZT Z KWIDZYŃSKĄ "TURYSTYCZNĄ" FIRMA

Dlaczego nie lubią nas poza granicami kraju, czy Polak będzie kiedyś turystą z prawdziwego zdarzenia? Czy do końca swoich dni będzie prymitywnym handlarzem...

Mili Czytelnicy. Na lamach Kuriera Kwidzyńskiego będziemy dzielić się z Wami dobrymi przepisami kuchni polskiej i innych narodowości. Mamy nadzieję, że przepisy te zaspokoją wytwornych smakoszy...

